

Cena numeru 25 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 103-98
Telefon Administracji 103-10
Adres telegrafowy:
NAPRZOD KRAKOW

NAPRZÓD

Miesięcznie zł. 5'50

Wydawstwo w Krakowie zł. 1'25
Za miesiąc 9 złotych
Za miesiąc adresem 80 gr.
Wychodził codziennie rano z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych Kanto PKO Kraków 400.870

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCIALISTYCZNEJ

Smierć Cornera

Akademik jugosłowiański Ivo Corner, student Uniwersytetu Jagiellońskiego, został okrutnie zбитy w Krakowie przez policjanta Pawełka w jesieni 1927 r. za to, że po pijanemu zachowywał się na ulicy wesoło, nie złego nikomu nie czyniąc. Po owem zmasakrowaniu przez półczwartą roku dogorywał i w tych dniach zmarł w szpitalu w Nowym Targu, nie doczekawszy się procesu i ukarania swego mordercy.

Nie wrócił już do swojej ojczyzny i nie będzie w Jugosławii roznosił chwały imienia polskiego.

Policjant Pawełek został, jak swego czasu donieśliśmy, przeniesiony do Szczawnicy, gdzie dotychczas „urzęduje”. Podczas wyborów położył on tam wielkie zasługi i przyczynił się walcnie do zwycięstwa listy BB, co przyszło mu z tem większą łatwością, że lista siódemki była w tamtejszym okręgu unieważniona.

A szczęsny cudzoziemiec Ivo Corner na wielki spoczął w brzeskiej ziemi, pod którą kilka mil będzie ciężar Pawełków i ich przyjaciół: Bobrowskich, Klemeniewiczów, Kapłkicich...

Dalszy wzrost bezrobocia

W JEDNYM TYGODNIU O PRZESZŁO 9000

Wedle danych państwowych urzędów pośredniczących w sprawie bezrobocia, bezrobocie wynosiło 341.182 osób, czyli że w porównaniu z poprzednim tygodniem wzrosło o 9088.

Bezrobocie zmniejszyło się w PUPP: Łódź miasto o 1558, Baranówko o 286, Gdynia o 155, Grudziądz o 46, Drohobycz i Kielce po 34 itd., wzrosło natomiast w PUPP: Piotrków o 1333, woj. śląskie o 1177, Poznań o 1154, Sosnowiec o 1029, Białą o 681, Kraków o 607, Częstochowa o 482, Włocławek o 338, Stanisławów o 306, Przemyski o 208, Białystok o 203, Lublin o 172, Łódź okręg o 162, Warszawa okręg o 154, Równe i Wilno po 138, Ostrowiec o 107, Toruń o 106, Tęszew o 102, Żyrardów o 104, Łódź o 86, Kalisz o 82, Ostrów o 72, Brześć nad Bugiem i Plock po 70, Nowy Sącz o 67, Chirzany o 47, Radom o 27 itd.

Przygoda posła Galicy

Jak donosi „Ziemia Przemyska”, poseł Galica chciał się przy jakiejś okazji przywitać z jednym z swych dawnych znajomych, obecnie posłem z „Wyzwolenia”. Kiedy wszakże p. Galica wyciągnął na powitanie rękę — poseł ludowy odmówił mu podania swojej, mówiąc: „Brześć — panie generale — Brześć”.

Sprawa przeszła na drogę honorową.

P. Biernacka

„Ziemia Przemyska” donosi, że do Przemysła powróciła w tych dniach osoba pułkownika Koska-Biernackiego... sama. Zebrano p. Biernacką, gdyż odejdziała z mezem — bukieciem czerwonym rdy (od p.ł. Kołendowskiej), obecnie zaś powitano ją z przynętą milicjantów i objawieniami.

P. Biernacka była obecna na ostatnim wiecu s., nazwanym w „Owczędzie”, gdzie przeciwko jej meżowi zgłoszono ostrą rezolucję, domagającą się zabrania go z Przemysła.
Żona p.ł. Koska wciąż obecnie usilnie zabiega, aby się napowróć dostać do „Rodziny wojskowej”.

Student cenzorem

Referentem prasowym krakowskiego starostwa grodzkiego, cenzorem, w którego ręku są losy dzienników krakowskich,

potentatem, którego działalność znaczy się białymi piąkami na kolumnach gazet wychodzących w Krakowie,

— jest Adam Choczyński, 24-letni student III roku prawa na Uniwersytecie Jagiellońskim. Ten 24-letni student zarządza konfiskaty, które sędziowie następnie zatwierdzają, a jeżeli nawet nie zatwierdzą, to w każdym razie już się ukazały białe piąmy w dzienniku.

Rola sędziów jest tu drugorzędna, — rola studenta pierwszorzędna.

Również stosunek profesorów prawa na Uniwersytecie Jagiellońskim do tego ucznia, jak i odwrotnie, stosunek tego ucznia do swoich profesorów jest szczeźólny.

Uczeń jest tu twórcą praktyki prawnej, profesorowie mogą być tylko jej komentatorami. Profesor może ucznia spalić przy egzaminie za nieuczno, ale tu uczeń cenzuruje artykuły swego profesora, np. artykuły wstępne prof. Estreichera w „Czasie” i może je konfiskować, jeżeli uzna je za „nieblagodonadne”.

Oto, od kogo zależy los prasy w dawnej stolicy Polski.

W takich rękach jesteśmy!

Cyceron o Brześciu

Cicero: „De officiis”. Liber III, 46, 49.

Utilitatis specie in re publica sapientissimo peccatur... Sed nihil, quod crudele, utile; est enim hominum naturae, quam sequi debemus, maxime inimica crudelitatis.

Hoc enim ipsum utile putare, quod turpe sit, calamitasum est.

Posel Międziwskich (w komisji sejmowej): Mówię o sile życia, która łamie dowolność postanowień ustawowych. Ilekroć nasz obóz będzie przy rządzie i będzie miał do wyboru nagięcie litery ustawy lub zaskodzenie interesom państwa, to wybierzemy to pierwsze.

Posel Jan Piłsudski, sędzia Sądu Najwyższego, brat marszałka (w Sejmie): Należy dziękować, że był Brześć, jeżeli za cenę Brześcia można było wstrzymać zamęt w tej chwili.

Cyceron: „O obowiązkach”. Księga III, 46, 49.

Pod pozorem użyteczności w sprawach państwowych najczęściej popiełnia się nadużycia... Lecz żadne okrucieństwo nie przynosi korzyści; okrucieństwo jest bowiem najbardziej wroga naturze ludzkiej, która winna być naszą przewodniczką.

Uważać bowiem za pożyteczne to właśnie co jest haniebne, wiedzie do klęski.

Ośmiu rewizorów z Warszawy w poszukiwaniu Bobrowskiego

P. pułkownik Boerner, minister poczty i telegrafów, w sejmowej komisji budżetowej na wszystkie zarzuty odpowiadał: nie wiedziałem o tem, nie doniesiono mi, nie zwrócono się do mnie.

Wied o jego wiadomości podajemy tu fakt, o którym mówi cały Oświęcim.

Z tego faktu dowie się p. Boerner, jak się urzęduje w jego ministerstwie i jak się tam wyznacza za okno pieniądze skarbowe.

W Oświęcimiu w jednej kamienicy przy ul. Władysława Jagiełły miesi się po jednej stronie stieni wchodowej poczta, po drugiej Kasa oszczędności.

W stodo 21 stycznia br. dyrektor Kasy oszczędności p. Mayzel, człowiek starszy, brat burmistrza, pracował w swoim biurze. W leń do jego biura wchodził ośmiu panów.

— Jesteśmy z Warszawy, z ministerstwa...
Na to p. Mayzel, nie odrywając wzroku od swoich papierów:

— Dobrze, proszę chwilkę zaczekać, jestem bardzo zajęty...
— Jako, czekanie! Tak nas pan przyjmujesz?!

— Pan siedzi, gdy ja stoję?! My z ministerstwa na kontrolę, a pa...
— Z ministerstwa... na kontrolę... do mnie... to niemożliwe.

— Jako to niemożliwe?! Pan Bohrowski, nieprawdaż? naczelnik urzędu pocztowego...
— Proszę panów, tu jest Kasa oszczędności, o czem panowie mogliście się dowiedzieć z napisu na drzwiach, poczta jest po drugiej stronie w tym

domu, ale żadnego pana Bobrowskiego tam niema, naczelnikiem poczty jest pan Jedrzejowski...

— To tu Kasa oszczędności, przepraszamy...

I ośmiu panów rewizorów poitalygowali się na drugą stronę, do urzędu pocztowego, gdzie wywizyła się następująca rozmowa:

— Pan naczelnik Bohrowski?

— Jestem Jedrzejowski, naczelnik poczty.

— Jakże to! Przecież naczelnikiem poczty jest tu pan Bohrowski?

— Nie, proszę panów, nazywam się Jedrzejowski, żadnego pana Bohrowskiego tu niema, ani nigdy nie było.

— Wszak tu Oświęcim?

— Tak jest.

— Wjść gdzież jest pan Bohrowski naczelnikiem poczty? Przejchaliśmy z Warszawy, z ministerstwa poczty, na kontrolę do pana Bohrowskiego...

— Otóż ja się, że ośmiu panów kontrolerów z ministerstwa pomylilo się co do inuasta.

Zajechali do Oświęcimia, a ze tam niekto nie umiał ich objaśnić, w którym mieście p. Bohrowski jest naczelnikiem poczty, przeto wrócili do Warszawy, aby się dowiedzieć napewno, do którego miasta musią jechać.

Ośmiu rewizorów jedzie na kontrolę. Ośmiu! Czy to słyszane gdziekolwiek na świecie? Jeden nie wystarczyłby?

Jedzie ich ośmiu druga klasa, otrzymując kosztą podróżny i diety — i nie wiedzą, dokąd jada...
To nie humoreska Gogola lub Szeczydru, lecz najprawdawsza rzeczywistość sanacyjna. J. N.

Francuska i angielska opinia o stosunkach w Polsce

GŁOSY „JOURNAL DES DEBATS” I „TIMES”

Olówek cenzorski utrudnia prasie polskiej wyjawianie się swobodnie o sytuacji wytworzonej przez stanowisko rządu w sprawie Brzeźcia, a zwłaszcza przemówienie premiera Ślawka i artykułach organu rządowego „Gazety Polskiej”. Wszędzie poza granicami Polski kończy się tego władza i opinia wypowiedzia się z całą swobodą. Opinia nietylko sier lewicowych lub niechętnych Polsce, lecz także kół silnie konserwatywnych i polonofilskich. Oto „Journal des Debats” jeden z najkonserwatywniejszych dzienników paryskich i niezmiernie przyjazny Polsce, organ jednej z grup tworzącej obecną większość rządu, zamieścił w numerze z 31 stycznia r. b. artykuł Piotra Bernusa, zastępcy naczelnego redaktora tego pisma, jednego z najwybitniejszych publicystów paryskich p. t. „Sprawa Brzeźcia, a jednosc Polski”. P. Bernus stwierdza tam katogorycznie, że wzburzenie opinii w Polsce z powodu lossa wziętnów brzeskich jest „zupełnie niesprawdliwione” i twierdzenie to uzasadnia opisem znanych faktów, bardzo zresztą sumarycznym; stwierdza, że wziętnów politycznych w Brzeźciu traktowano w sposób w jaki „nie śmiano by traktować najgorszych zbrodniarzy kryminalnych”.

P. Bernus stwierdza również, że nie można mieć najmniejszej wątpliwości co do rzeczywistości opisanych faktów i przytacza w dosłownym przekładzie ustęp z „Gazety Polskiej” w sprawie Brzeźcia, który to ustęp francuski publicysta konserwatywny charakteryzuje jako „wyzwanie rzuczone poczuciu sprawidliwości”. Następnie omawia znaną mowę p. Ślawka, ale wyraża, jakimi charakterystycznie stanowisko obecnego premiera Polski, nie możemy zakomunikować naszym czytelnikom. Dożyły do nich tylko białe plamy.

Koncowy ustęp tego znamienego artykułu hrzmi dosłownie jak następuje: „Jest dostatecznie wiadomem, że jesteśmy gorliwymi i wiernymi przyjaciółmi Polski, co udowodniliśmy z okazji mowy ks. Kaasa. Lecz właśnie dlatego, że się nią gorąco interesujemy musimy zwrócić uwagę jej sterników na skutki jakie wywołuje podobny skandal. Prosta ludzkość sama sprawidliwiłaby ten artykuł. Ale do tego dochodzi obawa o przyszłość Polski spowodowana przez obyczaje polityczne zagrażające jej jednoci narodowej.

Mówimy to w nadziei, że będziemy wysłuchani przez naczelników kraju, którego cierpienia wstrząsły nas w dziedzinie i który uważamy za naturalnego sojusznika Francji”.

Tyle organ najkonserwatywniejszej części społeczeństwa francuskiego. A co o tem wszystkim myśli konserwatywne społeczeństwo angielskie?

Tego samego dnia 31 stycznia r. b., w którym ukazał się powyższy artykuł w „Journal des Debats” zamieścił „Times” najpoważniejszy burżuazyjny dziennik w Anglii, organ konserwatywnych sfer bankowo-wielkohanlowych londyńskiej City, artykuł p. t. „Opinia w Polsce”, poświęcony wstkowej mowie p. Ślawka. Artykuł ten stwierdza, że „opozycja ma prawo być niezadowoloną z **karykatury** wolnych wyborów narzuconej w listopadzie przez marszałka Piłsudskiego” i kończy się stwierdzeniem że „debatą zostawiła wrażenie iż, mówiąc słowami naszego warszawskiego

korrespondenta, w Brzeźciu działy się rzeczy, które nie powinny nigdy być dopuszczone, i że socjaliści, chłopscy i narodowi wziętnowie mają równe powody do skarg na więzienną

„dyscyplinę”. Meżne protesty polskich ludzi narki i przedstawiciele wolnych zawodów w niemożliwość wszelką próbę zatuszowania sprawy. Powinny również pouczyć pułkownika Ślawka, że skandale tego rodzaju są za reklamą dla dyktatora parlamentarnego i mogą być **zuytykowane przez wielu nieprzyjaciół** młodej republiki — i nie najmniej w naszym kraju, w którym propaganda antypolska, choć mniej ożywna niż w r. 1920, wcale nie ustala”.

Dywerysja rządowa

Na czwartkowym posiedzeniu Sejmu powinna być wedle wszelkich reguł parlamentarnych odbyć się dyskusja nad oświadczeniem premiera Ślawka w sprawie brzeskiej. Wniosek na otwarcie dyskusji został zgłoszony, a tylko wskutek „mocnego posiedzenia” do rzeczywistej dyskusji nie doszło. Mają, jak se strony BB słychać, zdecydowany być do dyskusji nie dopuszczać, a że większość jest skądś i posłuszna, jest też w stanie wolę swą przedprowadzić.

Do rzadu sprawa brzeska jest skończona, raczej nigdy nie zaistniała. Cóż z tego, że opozycja posiada jakieś żale, dawała im wyraz w wnioskach i interpełacjach i do rzadu sprawa przedstawia się całkiem prosto: p. premier powiedział: nie tam nie było, a jeżeli nawet było, lo wedle regulaminu i wszystko w porządku. Dla rzadu i jego większości zapewne, ale nie dla większości społeczeństwa, dla którego sprawa brzeska nie przeszła ani na chwilę by sprawą sumienia i prawa. Rząd to czuje, rząd wie, że może kazać zamknąć Sejmowi, ale nie może zgłosić wzburzenia opinii i dlatego bierze się na różne sposoby, aby odwrócić uwagę opinii a nawet pewien jej odłam dla siebie pozyskać.

Jak lo się robi? We czwartek Sejm przystępuje do drugiego, decydującego czytania budżetu. Jest reguła, że przy tej okazji mówi się szeroko, lo ile „skontyngentowany” czas pozwala, o sprawach politycznych, każdy zaś wie, że sprawa brzeska goręcej obecnie nad wszelkimi innymi wydziałami. Nie ma dopuścić, a przynajmniej utrudnić opinii wyciągnięcia tej sprawy na jaw, żaż i BB przychodzi przed Sejm z budżetem, do którego włożono kilka kulokowych jaj. Buźdel sam to twór szalony, który nie wytrzyma wyznaczonego mu 12 miesięcznego okresu życia: w dodatku włożono do niego kilka „rodzyków”, które tak dalece zaniepokoiły opinię — żeby tylko wspomnieć o skasowaniu 15% podatku dla urzędników, o obniżeniu emerytal, o nowych obciążeniach drogowo-łokatorskich lid. — że sanacja spodziewa się nieni odwrócić uwagę alo zmniejszyć zainteresowanie dla sprawy brzeskiej.

Spekulacja jest prosta i, przynajmniej, niezła. W dziesiątych ciężkich dla wszystkich czasach

sprawy — prosto z mostu mówiące — żołodkowie silniej poruszają ludzi aniżeli ideaty czy zwyyczajna sprawidliwość. — Sprawa brzeska głęboko poruszyła siery intelektualne, ale nich wyszły pierwsze a najostrzejsze protesty — cóż naturalnie szego, jak dać im inne zagadnienia do rozwiązania, kazać im milieć i przeczować się o tak prozajno ale także do inteligenta konieczna rzecz, jaką jest chleb codzienny? Jeżeli le siery, które mimo swej niepewności w polityce prędko dają wyraz swemu oburzeniu z powodu Brzeźcia, zostaną swemi interesami i poltrohami przemieszane na inny tor, wtedy — laka jest kalkulacja — społeczeństwo zostanie bez przewodnictwa i nietrudno będzie narzucić mu przewodnictwo w wprosi przeciwnym kierunku.

A można też to narzucenie poprocz w inny, u nas często praktykowany sposób: przez zorganizowanie „spontanicznego oburzenia”, przez podżewienie jednych przeciw drugim. Słychać, że organizacja takiego rodzaju urzędników państwowych protest przeciw proletem brzeskim czyli wolam zaufania dla rzadu jako wyraz „przekonania”, że — jak powiada p. Ślawek — nie nie było. Czy trudno będzie taką akcję zorganizować? W naszych stosunkach nie łatwiejszego, wszak są grupy i lo nie małe wśród urzędników państwowych, które gotowe są pójść za każdym żądaniem sanacji w obawie, aby z 15% niższej nie zrobiło się 30%! Ano, kulkiem i bateni rządzi się światem, tem lalki rządzić tymi, którzy tego rządzenia są motorem i narządkiem.

Co te i inne dywerysje oznaczają? Są one nietylko odroczkami zaniepokojenia, nie i ściegą wyjawiania na opinie zagranicę. Wiadomo, że w sprawie brzeskiej sanacja ma zagrańczy prawie wyłącznie „zła prasę” i to aż do najwyższych sfer konserwatywno - finansowo - intelektualnych. — Z chwilą, gdy uda się u nas sprawę le usunąć z porządku dziennego alo zagłuszyć ją kontrprotestami, nasza urzędowa propaganda będzie miała możność wmiawiania w prasę zagraniczną, że opinia w kraju przyjęła oświadczenie rzadu jako likwidację sprawy, którą tylko złi ludzie, wrogowie systemu, wybrzydliłi. To jest sens dywerysji i cel, który się chce nią osiągnąć.

Skandal w sferach sanacyjnych na Śląsku

JAK SUPSTROCONY SANATOR „NABIL W BUTELKE” AUTORA PIEŚNI „MY I BRYGADA”?

Pod tym tytułem donosi „Połonia”:

„Przebywający od pewnego czasu na Śląsku (w Katowicach) stoprocony sanator, oficer rez. b. legionista, niekiedy Ożóg-Orzewowski uścisł w obieg falszywe wieści z podpisanymi przyjaciół swych, m. in. posta BB z okręgu Wałowice w Hylle. Kilka takich weści pos. Hylła zapłacił.

P. Orzewowski nietylko w sprawach wesołowych był „spryciarzem. Okazało się bowiem, że zdolał on rozwiązać nawet, kwestie mieszkankowo, oczywiście z korzyścią dla siebie, a że skądś dla twórcy tekstu pieśni legionowej „My i Brygada” ppk. Halaćciński, który posiadał własne umebowane mieszkanie w Katowicach, przy ul. Juliana Ligonja nr. 30 i pietro. P. Halaćciński, zamianowany starostą w Brzesku, wyjechał z Katowic, ale „na wszelki wypadek” nie zlikwidował swego mieszkania, lecz pozostawił go pod opieką swego przyjaciela Ożóg-Orzewowskiego, który na jego (ppk. H.) rachunek w jednym miesiącu zaprzekował za 500 zł. rozkład telefoniczny. P. Halaćciński, nie mogąc się doczekać przegłownego rachunku, zajęła część mebli, oczywiście ppk. H. Halaćcińskiego. Czynała znaczy „przyjaciel” p. Halaćcińskiego również nie szezwał, mimo, że się do tego zobowiązał. Dowiedziawszy się o tem, ppk. H. jako właściciel mieszkania, uzyskał komisję Orzewowskiego. Przybył do mieszkania komisnik z poljeantem, ale... p. O. zdolał im wzmówić, że to on właściciel jest właścicielem mieszkania, a p. Halaćciński, która w imieniu moża była obecna

przy eksmisji, jego zdaniem, nie ma prawa do objęcia mieszkania. Reszta pozostałych mebli p. Halaćcińskiego p. O. oddał na przechowanie do pewnego sędzioty, nie zapłaciwszy za przechowanie uch. W dodatku p. O. wymyślał pani H. od „zwariowanych bab” i zażądał od policjanta spisania protokołu na nią „za najsie domu” i „naruszenie mira domowego”, cóż policjańczyk, Komornik eksmisji nie wykonał i opuścił mieszkanie.

Ale to jeszcze nie wszystko! Kapitaniowy gódziału II, p. Sadowskiemu, p. O. oświadczył, że ppł. H. w mieszkaniu tem już nie zamieszkuje, wobec czego zaproponował ppk. S. sprzedaż mieszkania za 1000 zł. Kapł. S. uzyskał już od Magistratu m. Katowic przydział na to mieszkania. Sprawa z mieszkanierem oczywiście „pogmatwała” się zupełnie.

Gdy p. Orzewowskiemu zwracano uwagę, że jest wyrok na zapłacenie puszczonych przez niego w obieg wieści, miał on oświadczyć, „że jemu nikt nie nie zrobi, bo należy do... sanacji!”

Obecnie zabrał się do jeszcze „powadniejszej” roboty: Urządził sobie biuro p. firma: „Gódnosińska Towarzystwo dla Handlu i Przemysłu”, nabył meble, maszyny itp., placę weksla, ale... przybadających tam nie placil.

Jestemy ciekawcy, czy p. O., który ma takie sprawy na sumieniu, może być nadal... oficerem rezerwy? Skandal powyższy wywełał w kołach sanacyjnych zdziwienie i oburzenie, oraz mróstwo komentarzy.”

Fundusz prasowy

Warszawoawic nowosądecki 10 zł.

Reminiscencje z doby caratu

NA MARGINESIE SPRAWY „ZAMACHOWEJ”

Pod tytułem „Pod powierzczią” podaje warszawski organ sier „lewjatskich” — „Kurier Polski” (w Nr. 32 z 1 Julego) szereg uwag na temat „największej sensacji dnia” jaką zdaniem jego jest proces Jagodzińskiego. Otóż na temat konspiracji oświadcza on:

„Po tych podziemnych naszymu życia politycznego krążył postacie dziwno i ponure. Na twarzach kradzieży dawna bojówkowa ideologia niepodległościowa wyrzeźbiła rzyzy sympatycznější; różnogonim tych, którzy chcą wybić się w zawołde szpiculskim, nie dojdą to specjalnie sympatycznych rysów, co gorzej, przeważnie twarze te nie zdiadają na wet inteligentni”.

Po tej uwadze z dziedziny fizjognomiki i po stwierdzeniu, że w toku tego procesu dowiedzieliśmy się „niemal oficjalnie, że każda polska partia bojówkij ma” — co „nie jest oczywiście niepodległa” pisze autor owego artykułu dalej:

„Bodaj najcharakterystyczniejszym objawem jednak jaki się w tym całym procesie rzucił w oko, jest to, że cały sposób myślenia z obojętnej walki o niepodległość z zaborcą rozyskim nie jest i nadal obcy naszym działaczom. Taki Jagodziński i jego towarzysze myślą zupełnie kategoriami walki z zaborcą. Z drugiej strony widzimy stosowanie przez policję metod, budzących w nas wspomnienia zgoła niemiłe”.

Autor notuje spostrzeżenia swoje, ale nie dochodzi do wyprowadzenia wniosku, skąd wypływa owa trudność rozstania się z dawnymi kategoriami myślenia z doby walki z caratem. Byłyżbyż rozyski tworzy największą dzielnicę Polski niepodległej i obejmuje stolicę — Warszawę. Czasy carskiego jarzma nagromadziły tam tyle, mówiąc językiem medycznym „narządów”, że w tym kierunku powinny zmierzać wszystkie wysiłki czynników, mających wpływ na kurs polityczny, ażeby nie w Polsce nie przypominało carskiej nawałnicy.

Otóż triumfujący BB — propagująca teorie silnej władzy, „języcznych rekawic”, jak mawiali czynownicy rosyjscy, w tym lub owym szczególe ogłada się np. na swoje faszystowsko-włoskie, ale częściej sięga pamięcią ku wzorom najlepiej znanym głównemu trzonowi BB — władzy silnicarskiej.

Jeżeli to łatwo zrozumiałe, o ile się odnosi do tych, którzy, należąc dziś do BB, w służbie carskiej stawali swe pierwsze kroki, albo u takich wielbieli potęgę caratu, jak „monarchiczy” kresowi, grupujący się koło „Słowa” to ich ideologii parokrotnie pisaliśmy, trudniejszym — ale tylko na pierwszy rzut oka będzie zrozumieniem tych członków BB, którzy uczestniczyli w walce z caratem. Carat dla nich był siła, z którą ścierał się, był tym obiektem, w który się wpatrywali — z przeciwno krawca. Aż, gdy sytuacja ich zmięła się w biegunowo, szukając formal działania — wpadli na spolytkowywanie wielu metod, które wtedy po przeciwnie stronie wdziali.

„PRZEŁOM” W SPRAWIE ŁUCKIEJ

W sanacyjnym „Przełomie”, organie reprezentującym „lewę” skrzydło sanacji, znajdujemy artykuł zatytułowany „Czarna karta”.

...co poruszał w komisji sejmowej tow. Czapiński, a w senacie tow. Kopciński. „Przełom” pisze na ten temat:

Dalsze wersje o Pórczymkim

Ponieważ w paru dziennikach epozycyjnych cenzura wykrabiała wszystko, cokolwiek o aferze Pórczymkowej napisano, pozostały tylko informacje prasy jedynkowej. Otóż warszawski „Kurier Poranny” twierdzi, że kwestia rzekomego pobytu Pórczymkowej w kawiarni w Rembertowie została zupełnie wyjaśniona — negatywnie: nie było ko tam wcale.

Dziennik ów pisze, iż w sferach sądowych wysunęło trzy tezy: 1) zamachi samobójczy — ale dodając do siebie koncepcja taka odnada wobec nie odnalezienia broni. Być może, że taka koncepcja już porzucono, ale argument, który przytacza „Kurier Poranny” nie jest wcale niezbyt. Jeżeli się uzna, że po strzale — wszystko jedno z czyjeż rżer Poranny” nie jest wcale niezbyt. Jeżeli się uzna, że po strzale — wszystko jedno z czyjeż rżer Poranny” nie jest wcale niezbyt. Jeżeli się uzna, że po strzale — wszystko jedno z czyjeż rżer Poranny” nie jest wcale niezbyt.

Tow. poseł Czapiński o „luzach” budżetowych

Na posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej w dniu 29 stycznia rozpoczęła się, jak donosiliśmy, dyskusja nad ustawą skarbową. Gen. referent p. Miedziński (BB) stwierdził, że budżet został obniżony o kilkadziesiąt milionów w stosunku do preliminarza, a więc do obrotów kwoty 28 miliardów. Dniżej zatrzymał się przy kwestii realności budżetu, analizując polski kryzys gospodarczy i starając się, niezbyt pomyślnie, sprowadzić go do podstawa wyłącznie ogólnio-właściwych, narzekając na nadmierne obciążenie podatkowe ze strony samorządów i proponując ścisłejszy nadzór nad samorządami pod tym względem. Bromił też rząd przed zarządzeniem nadmiernego etatyżmu.

Tow. Czapiński stwierdził, że ideologia sfer rządzących zmieniła się, skoro referent rządowy broni się przed etatyżmem. Co do obciążenia samorządowych wywoły referenta starając się

PAUPŁAKE DLA NIEKTERYCH WYDATKÓW.

Tak np. biudżetowi szkolne nie znajduje prawie uwzględnienia w budżecie państwowym, bo odysła się do samorządów, a skoro teraz i działające samorządów ma być utrudniona, zachodzi tedy pytanie, za jakie właściwie pieniądze miały być budowane szkoły? Wprawdzie istnieje tak zw. „plan” finansowy budowy szkół, ale tylko na papierze.

Mówca szczegółowo bada tekst ustawy skarbowej i stwierdza ogromnie zmiany w porównaniu z ustawą obowiązującą na rok 1930/31. W ustawie skarbowej nowej znajduje w pełni swój wyraz znane

SANACYJNE PRAGNIENIE „LUZÓW” BUDŻETOWYCH.

Te luzy są tak wielkie, że w grunciu rzeczy cały budżet przybiera charakter fikcyjny. Te luzy widzimy przedewszystkiem w traktowaniu kwestji wydatków pozabudżetowych i kwestji virement (przeniesienie wydatków między paragrafami). — O wydatkach pozabudżetowych mówi artykuł 6 i 7 dalsz obowiązującej ustawy skarbowej, że takie wydatki możliwe są tylko wówczas, gdy Sejm jest zamknięty albo rozwiązany i gdy odroczenie wydatków „możoby przynieść niepowetowaną szkodę państwu”. Nowa zaś brzmienie artykuła 6 pozwala nawet w toku sesji budżetowej (i) czynić wydatki pozabudżetowe „gdy nastąpiła konieczność”. Kiedy zaś nastąpiła owa „konieczność”, — rozstrzyga oczywiście sam zainteresowany rząd.

Mówca analizuje ustawodawstwo zachodne, — między innymi ustawę skarbową niemiecką wraz z nowelą z roku 1930. Nawet tam, gdzie ustawo-

„Przełom” uczuwa zatem lek, ażeby Polska, która u źródeł swej kultury nie wchłaniała pierwsiaków azjatyckich, tatarskich — kazańskich, czy a strachańskich, nie zaburzała tam, skąd wieją ponure obrazy moskiewszczyzny, uwieczniane potężnym geniuszem Dostojewskiego.

zali się tak samo obójcym na broń, którzyby obok niego znalazł i nie przywłaszczzył jej sobie, zwłaszcza jeżeli się da wiarę, że ranny zwyż 6 godzin leżał przy gościach; 2) „możliwość dywersji komunistycznej”; 3) wreszcie — „Kurier Poranny” tak formułuje koncepcję trzecią: „udział zupełnie nieopanowanych jednostek z kół partyjnych, które, widzione zemsta, i chce zaskądzić (tu gubi się sens w dwuznaczności w tym tekście; wyraża zaskądzić całej sprawie, w przedzielnym miarę wyroku w procesie „5-ki”, zdecydowały „skroćć” z Pórczymkim”.

Co się tyczy kuli, która zraniona Pórczymkowej — to w przeciwnieństwie do tego, co donosiły pisma niedzielnie, piszące o kuli rewolwerowej kalibru 735 — „Kurier Czerwony” pisze już o małej kuli „piątce” i dodaje, że była to kula ołowiana nieopanowana.

dawstwo stosunkowo nie jest sztywne, formula jest ostrożna nie obecnie proponowana w Polsce. Tymczasem w Polsce mamy takie fakta, jak: 1) ogromne przekroczenie (600 milionów) w roku 1927/28; — 2) specyficzny charakter przekroczeń (śląskie 8 milionów w roku 1928/29); 3) i tak ogromnie spóźnione przedkładanie kredytów dodatkowych, że dopiero obecnie legalizuje się przekroczenia z roku 1927/28. Pozaatem obecną projekt wstawy ogromnie rozszerza „virement”, to zn. przeniesienie między paragrafami. Dochodzi do tego, że w artykule 7 projektu ustawy nowa przenosi kredyty ze wszystkich paragrafów, „w obrębie tej samej części budżetu”, to znaczy w obrębie tegoż samego ministerstwa. Jasne, że w ten sposób rozszerzone virement znowu

STWARZA KOŁOSALNE LUZY.

Do tego dochodzi jeszcze nowy, ale niewyrażony, artykuł 8, stwarzający nowy „fundusz obrotowy skarbu państwa” w kwocie 50 milionów, które mogą być zarzucone na dochód ministerstwa skarbu. Ten artykuł 8 również ułatwia politykę „luzów”. Do tego wszystkiego dodajmy, że w artykule 7, gdy mówca o virement, został zniechęcony ustęp, zakazujący przenoszenia kredytów na fundusze dyspozycyjne.

Badając dalej zmiany, zaszie w nowej ustawie skarbowej, widzimy jeszcze znieśnienie w art. 4 ustępu, zakazującego urzędnikom pobierania remunacji za nadzór i udział we władzach różnych instytucji, jeśli te remunacje „wynoszą więcej niż wysokość uposażenia”. Skreślenie tego ustępu jest wysoce charakterystyczne. Z jednej bowiem strony skreśla się 15 procent z diał poselskich, z koma, aby być przykładem narodom, a z drugiej strony skreśla się ustęp, zakazujący pobierania nadmiernych remunacji.

Posel Polakiewicz: Wniemiemy odpowiednią rezolucję.

Posel Czapiński: Dłaczęćż panowie skreślają ustawę i przenoszą to do nieobowiązującej rezolucji — Wobec tego, że na politykę luzów i na fikcyjność budżetu nie zgadzamy się, wnosiemy odpowiednio poprawki do ustawy skarbowej.

Posel Polakiewicz odczytuje swoją „nikogo nie obowiązującą rezolucję”.

Minister Matuzewski polemizuje z wywodami mówcy socjalistycznego i dowodzi, że stare brzmienie artykuła 6 o wydatkach pozabudżetowych prowadzi do „permanencji obad Seimów”.

Posel Czapiński: Do permanencji Seimów mogą prowadzić tylko permanentne wydatki pozabudżetowe.

Kto zapłaci deficyt?

Dochody państwa kurczą się, co jednak nie przeszkadza ministrowi skarbu i większości sejmowej licząc się blisko granicy 3-milijardowego budżetu. Czyżby nie przemawiają im widoczne do przekłaniania, mimo że są tak wymowne. Oto okazuje się, że podczas gdy w okresie kwiecień-grudzień 1929 dochody wynosiły 2,265 m. milj. zł., to w tym samym okresie 1930 spadły na 2,065,9 czyli że ubytek dochodów w okresie 9 miesięcy, tym wynosi 195,9 milj. zł., zaś na cały rok budżetowy w tym samym stosunku około 260 milj. zł.

Tak przedstawia się sprawa za rok 1930-31. Czy rząd spodziewa się, że w tym roku, od kwietnia będzie lepiej? Gdyby nawet nadzieja, na poprawienie się koniunktury zacięła się, to w każdym razie nie nastąpił o odrzucić i nie można, jeżeli się chce prowadzić realną gospodarkę, z góry eskontować przyszłe nadzieje, w dodatku nieprawne.

Skąd więc wzięły się pokryć deficytu, choćby nawet w sześciomiesięczny, jeżeli nie większej, wyso-

kości? Odpowiedź na to pytanie daje tak kompetentna osoba, jak wicecielnik skarbu p. Stryżński. Na zjeździe urzędników skarbowych 31 stycznia w Warszawie p. wicecielnik wygłosił przemówienie, w którym powiedział mniej więcej: „Rząd obecnie nie myśli o obniżeniu plac urzędniczych, gdyżby jednak konieczności państwa i równowaga budżetowa tego wymagały, obniżka plac stałaby się aktualną jako ostatni środek wyrębnicy z sytuacji!”

Ruchomek się zgadza: deficyt przewidywany jest, w najlepszym razie, na 260 milj. złotych, skreślenie 15% dodatku dołoży 250 milj. zł. — kompensata jest, ostatni środek znaleziony. Co za genialny sposób wyzwożenia zachwianej równowagi! Tyłko może się okazać, że i ten „ostatni środek” nie pomoże. A nuż wyjdzie na to, że wskutek zmniejszonych plac zmniejszy się konsumpcja, a wskutek zmniejszenia konsumpcji zmniejszy się podatek podległy? Czem wtedy będzie się tacać nową dziurę?

Czas odnowić przedpłatę na luty

Obowiązek żołnierski i sprawa Brześcia

W ostatniej „Myśli Narodowej” w felietonie: „Na widowni”, redaktor tego pisma p. Zygmunt Wasilewski bierze za przedmiot swoich rozważań znanie oświadczenie kierownika ministerstwa spraw wojskowych, gen. Konarszewskiego w sprawie Brześcia:

„Stwierdzam, że każdy wojskowy, który pełni służbę w Brześciu, pełni ją pod kontrolą władz prelońskich oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami i regulaminami.”

Z tego powodu red. Wasilewski pisze:

„Słowa te poruszały opinię publiczną, nie spodziewano się tego zalegalizowania i nie przypuszczano, że przepisy i regulaminy polskie mogą w tym ducha być ułożone. Znamy przecież się każdemu liberalizm i humanitaryzm natury polskiej, a zwłaszcza nastawienie umysłów w tym kierunku w początkach odbudowy państwa. Uchwalaono w atmosferze tych ideałów równości, wolności i braterstwa konstytucja dlatego właśnie podlega takiej krytyce. Ale jeszcze nie została zmieniona, trwają w tym względzie przepisy i regulaminy w jej ramach ustalawione. Czyż więc naprawdę tak może być, żeby wywyższone fakty, o ile brzyca oficerów, były wzorem spełnionego obowiązku szlachobego? Pytanie to skłoniło mnie do wydobycia z biblioteki „Regulaminu służby wewnętrznej” (Zarys. Część II i II. Warsz. 1924) z r. 1924, wydane przez ministerstwo spraw wojskowych.”

Otóż w regulaminie tym p. Wasilewski wyczytał między innymi:

„Żołnierz polskiego obowiązku odwaga, nie tylko w czynach, ale i w mowie. Człowiek odważny przynosi się zawsze do winy i zemście za nią odpowiedzialność. Żołnierz mówi naprawdę tak może być, żeby wywyższone fakty, o ile brzyca oficerów, były wzorem spełnionego obowiązku szlachobego? Pytanie to skłoniło mnie do wydobycia z biblioteki „Regulaminu służby wewnętrznej” (Zarys. Część II i II. Warsz. 1924) z r. 1924, wydane przez ministerstwo spraw wojskowych.”

Otóż w regulaminie tym p. Wasilewski wyczytał między innymi:
„Żołnierz polskiego obowiązku odwaga, nie tylko w czynach, ale i w mowie. Człowiek odważny przynosi się zawsze do winy i zemście za nią odpowiedzialność. Żołnierz mówi naprawdę tak może być, żeby wywyższone fakty, o ile brzyca oficerów, były wzorem spełnionego obowiązku szlachobego? Pytanie to skłoniło mnie do wydobycia z biblioteki „Regulaminu służby wewnętrznej” (Zarys. Część II i II. Warsz. 1924) z r. 1924, wydane przez ministerstwo spraw wojskowych.”

„W końcu żołnierz nie nadzwyczaj swel przeważi nad bezbronnym nieprzyacielem, tembardziej nie będzie się nad nim pasterzył” (l. 19).
„Żołnierz polski szanuje godność każdego człowieka. Nie wyrzuci nikomu krzywdy” (l. 23).
„Żołnierz polski powinien pamiętać, że jest służką narodu polskiego, jako całości, a nie poszczególne jednostki jego warsiw, stronnictw czy ludzi. Dlatego też żołnierzowie w czynnej służbie nie wolno brać udziału w żadnej działalności politycznej” (l. 28).

„Przełożonemu nie wolno wydawać rozkazów w sprawach nie związanych ze służbą” (l. 16).
„Prawidłowy ma obowiązek nie wykonać tylko takiego rozkazu, który nakazuje dokonanie czynności, ściąganej przez ustawę karne” (l. 28).

W konkluzji p. Wasilewski oświadcza:
„Calkowicie zsolidaryzowanie się sier sanacyjnych dla sprawy brzeskiej świadczy, że zdecydowanie się już bez osłony gazowej pozorów przełamali ustroju naszego życia w podstawach cywilizacyjnych. Zapowiedzenie, oddawane miłymi w ustroju państwowym, choćby nawet sądzi jankajdalej, nie mogłyby wywołać tak głębokiego konfliktu z duszą społeczeństwa.”

„Autor gotówby się zgodzić na wszelką konstytucję, byłaby nie naruszająca moralnych podstaw człowieka, ale gdy tego człowieka się zepsuje, to „wiedzy żadna konstytucja państwa nam nie pomoże: w każdej zmarzniemy.”

CZYTAJCIE

„Hocki-klocki”

(Zbiór „Hocków-klocków” z „Naprzodu”).
Cena egzemplarza 40 groszy.

Władomości polityczne

ZWYCIESTWO WYBORCZE SOCJALISTÓW WE FRANCJI

Przy wyborze uzupełniającego do parlamentu francuskiego w okręgu Ceret okazało się, że ruch socjalistyczny rolu w kraju ciągle postępy. Kandydat socjalistyczny Parayre wyraźnie został znaczną większością przeciw kandydatowi prawicowemu. Dotychczas mandat ten był w rękach radykalów.

Łm prerachowanie pieniędzy małoletnich w sądowych kasach sierotych

Na posiedzeniu Sejmu z 30 stycznia t. pos. Gótkosz i łow. z ZPFS wniósł następujący projekt ustawy: Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Art. 1. Pieniądze małoletnich, złożone we wspólnotnych kasach sierotych, istniejących w stanie likwidacji w okręgach sądów apelacyjnych w Krakowie i Łwowie oraz sądu okręgowego w Cieszynej, prerachowuje się na złote według skł. § 2, pkt. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 14 maja 1924 r. (Dz. U. Nr. 42, poz. 441) przy zastosowaniu stawki, obowiązującej w dniu zapisaania odnośnej wkładki.

Art. 2. Na pokrycie wydatku spowodowanego tem prerachowaniem przernacza się a) kwota, powstała wskutek zwaloryzowania wkładok na zasadach rozporządzenia prezidenta Rzplitej z dnia 14 maja 1924 r. (Dz. U. Nr. 42, poz. 441, § 17, ustę 4), b) obligacje, o których mowa w art. 3.

Art. 3. Upoważnia się ministra skarbu do wyznaczenia osobno na ten cel przeznaczonych 5% państwowej pożyczki w złotych, na ogólną sumę prerachowanych należności z trzydziestoletnim terminem wykupu. Obligacje tej pożyczki będą wypuszczone serjami w odcinkach, których wysokość ustali minister skarbu. Umorzenie obligacji rozpocznie się od dnia 1 maja 1932 w drodze losowania lub wykupu. Wykup przedterminowy jest

dozwolony. Plan umorzenia ogłosi minister skarbu. Obligacje wylosowane ulegają przedawnieniu z upływem 30 lat od dnia wylosowania, kupony — z upływem 5 lat od dnia ich płatności. Kupony wolne są od podatku od kapitałów i rent.

Art. 4. Na pokrycie wydatków, spowodowanych opanowaniem i umorzeniem obligacji, wymienionych w art. 3, prerachacza się pożyczkę ze Skarbu państwa, oznaczone budżetem, począwszy od roku budżetowego 1931-32.

Art. 5. Posiadacze depozytów, prerachowanych zgodnie z art. 1 niniejszej ustawy, otrzymają za swoje wkłady w tego prerachowania, obligacje pożyczki w nominalnej ich wartości, wypuszczone w myśli art. 3. O ile posiadacze depozytów otrzymali już kwoty, obliczone na zasadach rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 (Dz. U. Nr. 42, poz. 441, § 17, ustę 4), będą im te kwoty potrącone z kwot, obliczonych zgodnie z art. 1 niniejszej ustawy.

Art. 6. Obligacje, wypuszczone zgodnie z art. 3 niniejszej ustawy, korzystają z praw papierów papieru.

Art. 7. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się ministrowi skarbu.

Art. 8. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

O potaniecie węgla, elektryczności i gazu

W obecnej porze zimowej ważną rolę w gospodarstwie domowym odgrywa wydatek na opał i światło.

Tymczasem cena najważniejszego opalu — węgla nie wykazuje dotąd żadnej niżki, co odbija się obecnie bardzo dotkliwie na budżetach rodzin robotniczych i urzędniczych.

W Niemczech natomiast potaniecie artykułów przemysłowych rozpoczęło się właśnie od węgla, który jest przecież podstawą kalkulacji w przemysle.

Dlatego też stwierdzić należy, że akcja potaniania w Polsce nie weszła dotąd na właściwe tory. Baranowie węglowi w Polsce (z Niemcami na Górnym Śląsku — na czelę) są z obecnego rządu przyzwyczajona elita. Kartel węglowy żyje kosztami ogólną ludność: Cena naszego węgla zagranicą jest znacznie niższa, niż w kraju, do przewozu węgla koleją do Gdyni dopłacamy z pieniędzy podatkowych, na Gdynię, która odgrywa rolę jedynie w wywozie węgla, wydaliśmy miliony złotych. To wszystko tak rozczuchwiał kartel węglowy, że wypowiadził on na Górnym Śląsku u siebie związków górników, aby im obniżyć placę, natomiast nie myśli o obniżce ceny węgla.

Jedyną drogą brakuwa niasse, o fali naniósł, to przedwzyszkim należy domagać się obniżenia ceny węgla za wzorem Niemiec oraz w związku z pokonaniem drzewa.

W Krakowie obserwujemy niesamowitą historię z pradem elektrycznym. Jak wiadomo zużycie prądu elektrycznego przybrało w ostatnich latach takie rozmiary, że elekrownia krakowska uważała każdego nowego odbiorcę prądu za plagę, gdyż się rozprzeczadła odpowiednią ilością prądu. To też nie miała żadnego interesu w obniżeniu ceny prądu i powiększeniu jego zużycia. Skutkiem tego

cena prądu elektrycznego była bardzo wysoka. Miasto stanęło przed koniecznością budowy nowej elekrowni, wielokrogi przed tym miało nie umiało jednak znaleźć odpowiedniej pożyczki na ten cel, mimo, iż np. Poznań wybudował nową elekrownię i znalazł pożyczkę.

Wybawili miasto z kłopotu kominale kopalnie węgla w Jaworznie, które zobowiązały się dostarczyć tam prąd elektryczny. Zdawało się mieszkańcom w Krakowie, że wobec tego cena prądu elektrycznego zostanie zniżona. Tymczasem spółka Bielski-Ostrowski zakupiła sobie z ludności Krakowa i ani myślała o obniżce ceny prądu elektrycznego.

Pokrzyżowali jednak te zapędy kupcy krakowscy, przystępując do demonstracyjnego bojkotu elektryczności w sklepach. Teraz kolej na resztę odbiorców prądu elektrycznego. Organizacje urzędnicze i robotnicze powinny bezwzględnie przystąpić do energicznej akcji o obniżeniu ceny prądu elektrycznego. Robotnikom obniża się placę i redukuje tam prąd elektryczny. Zdarzyło się, że urzędnikom zapowiedziano zniżkę placę o 20%, to też pracownicy fizyczny i umysłowy muszą domagać się odpowiedniego obniżenia ceny węgla i prądu elektrycznego. Jeżeli cena prądu jest za wysoka dla kupca, to cóż dopiero mówić o robotniku i urzędniku. Również należałoby obniżyć cenę gazu, który staje się niedostępną dla rodzin nawet średnio zamożnych.

Potrzebny chłopiec do ekspedycji „Naprzodu”

Zgłoszenia do Administracji w godz. od 5 do 7 wieczór.

Jałmużna biskupia

ZAMIAST POMOCY DLA BEZROBOTNYCH

Wstrzymanie w okresie 1. do 1. marca br. zapomóg z Funduszu Bezrobocia wszystkim robotnikom t. zw. „sezonowym”, nakładła na państwo i samorządy ten większy obowiązek zorganizowania akcji pomocy dorobczej dla tej kategorii bezrobotnych, pozbawionych jakichkolwiek środków utrzymania.

Zdawałoby się, że niema w Polsce gminy, któreby tej prostej rzeczy nie rozumiała i nie siłowała uczynić wszystko co jest w jej mocy, aby ulżyć needs bezrobotnych. W gro wchodzi tutaj nie interes polityczny tego czy owego stronnictwa, tej czy owej organizacji — **CIODZI O ŻYCIU TYSIECY RODZIN.**

Ważką dźwinę, jak niezrozumiałe jest w świetle powyższych rozważań stanowisko gminy krakowskiej! Po kilkakrotnych interwencjach w tej sprawie ze strony klasowych związków zawodowych w prezydium miasta, przyrzeczono nam, że kmina zorganizuje t. zw. pomoc w naturze (węgiel i chleb) dla bezrobotnych, znajdujących się w najcięższej sytuacji, a nie pobierających zasiłków z F. B., ani też nie korzystających z t. zw. akcji dorobczej, prowadzonej w niezmiernie szczupłych rozmiarach przez państwo. Takie załatwienie sprawy nie rozwiązywałoby oczywiście kwestii pomocy dla bezrobotnych, mogło jednak, bodaj w pewnym stopniu, ulżyć ich needs.

Z największym zdziwieniem dowiadujemy się o obecnie, iż p. prezydent miasta **inn Role** zmienił wprost poprzedni plan w tym sensie, że cała akcja chlebowa i węgielowa odbył w ręce ks. arcybiskupa (P?) krakowskiego.

Państwo nowoczesne wytworzyło przecież **połecie ochrony pracy i opieki społecznej** nie po to, aby z księcia arcybiskupa krakowskiego robić... świętego Franciszka opiekującego się „ubogimi”, tembardziej, że rola bractwa żabniczego zakonu najmniej słycha odpowiada naszemu parapraterowi... Odanie akcji pomocy w ręce biskupiego komitetu, jest czemś w najwyższym stopniu niewłaściwym i — **obraźliwym!** Domagając się pomocy dla bezrobotnych akcentujemy stale, że akcji tej nie

chcemy i nie pozwolimy postawić na placuzyźnie żebraków. Rozumiemy, że walka z bezrobociem nie może być przeprowadzona przez jedno miasto, nie żądamy też od gminy krakowskiej rzeczy nadzwyczajnych. Nie sądzimy jednak, aby nasza rola dotychczasowa w mieście i nasz **OBYWATELSKI** stosunek do gminy, jej potrzeb i jej obowiązków, upoważniał kokozółkiw do traktowania krakowskich robotników, cierpiących needs i głód — nie ze swej winy! — jako gromadę złodźów, którym się daje taskawie chlochle archyepiskupiej wasserzupki!

Klasowe związki zawodowe tego rodzaju „pomocy” dla bezrobotnych nie przynaj.

Wiesław Wolnout.

Zwiazki i zgromadzenie

ZEBRANIE CZŁONKOW DZIELNIC I IV (ŚRODMIEŚCIE I PIASEK) odbędzie się 6 lutego o godz. 6:30 w lokalu OKR II p. prawa oficyna, ul. Dunajewskiego 5.

POSIEDZENIE CENTRALNEGO ZARZĄDU ZWIĄZKU ROBOTNIKÓW PRZEMYSŁU DRZEWNEGO odbędzie się w czwartek 5 lutego o godzinie o wieczór przy ul. Dunajewskiego 5 II p. front. Sprawy ważne. O punktualnie przybycie uprasza się.

„SIEDM DNI WE WŁOSZECH”. Odczyt na temat powyższy wygłosi p. Maria Krzetuska tutaj w piątek w Związku Zawodowemu Pracowników Umysłowych (ul. Sławkowska 6), Początek o godzinie 7:45 wieczorem. Wstęp wolny. Goście mile widziani.

W WALNY ZAJAZD ZBIORCZENIA ZWIĄZKÓW ZYDOWSKICH INWALIDÓW, WDÓW I SIEROŃ WOJENNYCH R. P. odbędzie się w Krakowie w wielkiej sali Gminy Wyznawczej Żydowskiej w dniach 15 i 16 lutego. Otwarcie zgładu nastąpi w dniu 15 lutego o godzinie 10 przedpołudniem.

REPERTUAR

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Czwartek: „Broadway” (przedst. popularne — ceny zmniejszone).
Piątek: „Roxy” (przedst. popularne — ceny zmniejszone).
Sobota popołudniu: „Ciotka Karola” (ceny najniższe); wieczorem: „Papa-ka-waler” (premiera — nowość). Gościnne występy K. Juszyca Słepowskiego.

BAGATELA

Codziennie: „Tyko dla dorosłych!”
KOLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH (Rynek g. A-B 30)
Początek o godzinie 7 wieczorem.
Piątek: Red. Klemens Kepicz: Genewa, stolica świata.
Sobota: Dr. Jan Hulewicz: Nowy nauczyciel w nowej szkole.

KINOTEATRY

Apollo: „Niebieski motyl” i „Złota dziewczuszka”.
Corset: „Człowiek morza” i „Złota dziewczuszka”.
Dom żołnierza: „Biała sonata”.
Szkulka: „Ghos serca”.
Ulecha: „Wiatr od morza”.
Wanda: „Wiatr od morza”.
Warszawa: „Przekleństwo krwi”.

RADJO KRAKOWSKIE

Czwartek 5 lutego
11:40: PAT. 11:58: Szymel czos. hejnał. 12:10: Gramofon. 12:35: Koncert szkolny z Filharmonii warszawskiej: muzyka węgierska i tańce. 14:30: Odczyt z Warszawy: „Stare mieszkanie w owej formie”. 15:00: Komunikat gospodarczy z Warszawy. 15:30: Odczyt z Warszawy: „Przegląd książki w bibliotece”. 16:15: Gramofon. — 17:15: Odczyt: „Współpraca gospodarcza szwedzko-polska” — wygłosi dr. Tadeusz Spitzer. 17:45: Koncert kameralny z Warszawy. 18:45: Romantyki, komunikaty. 18:55: „Dawny podhalicki” — p. Wł. Durak. 19:10: Szerzanka radiowa z Warszawy. 19:25: Gramofon. 19:40: Działek radiowy. 20:00: Falejton z Krynicy. 20:15: Pogadanka radiotele wizualna z Warszawy. 20:30: Koncert: muzyka czeska. 21:30: Słuchowisko jakowskie ze Lwowa: „Dawny student”. 22:15: Koncert solisty z Poznania. 22:50, Komunikat. 23:00: Muzyka taneczna. 23:45: Transmisja komunikatów z Międzynarodowych zawodów hokejowych w Krylcie.

W BIBLIOTECE TUR

(Kraków ul. Dunajewskiego 5),
są do nabycia:

Posner: Złbska i zdaleka	1.50
Kopankiewicz: Ubezp. pracown. umysl.	1.50
Usiadawstwo Pracy. T. III. Inspekcja Pracy	21.4-
Andrzej Czarski: Od Borysova do Rygi	1.-
Winier: Duce	3.50
Wasilewski: Zarząd. P. P. S.	2.80
Kretschka: Praca dzieci i młodocianych	2.50
Zagrodki: Umowa o prace pracown. umysłowych	3.-
Sądy pracy	2.40
Szymorowski: Umowa o pracę robotników	2.40
Zygmunt i Felks Grossowie: Socjologia partii politycznej	2.50
Roszkowski: Urlopy wypoczynkowe	3.-
Orseit: Karol Fourier, apostoł pracy radusnej	.40
Orseit: Robert Owen, wielki przyjaciel ludzkości	.40
Stanisław Rychliński: Czas pracy w przemyśle polskim (w świetle wyników ankiety Związku Stowarzyszeń robotniczych)	4.-
Dr. Zyg. Feinchel: Zarys polsk. prawa robotniczego	9.-
Stanisław Rychliński: Marneństwo ssił i środków w przemyśle polskim	6.50
T. U. R.: Socjalizm, zarys bibliograf. i metod.	3.-
Proces Jana Kwanińskiego	.50
Kalendarzyk młodego robotnika	.60
P. Krapotkin: Spółnictwo a socjalizm wolnościowy	.60
Zygmunt Piotrowski: Państwo a wychowanie	.25
Nowakowski: Marksizm a geografia gospodarza	1.50
Porczak: Dyktator J. Piłsudski i Piłsudzczy	1.50
Zamówienia z prowincji należy kierować wprost do Księgarni Robotniczej, Warszawa, ul. Warecka 9.	

STOWARZYSZENIE „DOMU ROBOTNICZEGO” W WADOWICACH.

W myśl art. 30 statutu zwołuje na dzień 13 lutego godz. 5 popołudniu w sali Domu Robotniczego w Wadowicach

Walne Zgromadzenie członków

- z następującym porządkiem dziennym:
- 1) Zagajenie,
  - 2) Odczytanie protokółu.
  - 3) Sprawozdanie Zarządu: a) kasowe, b) Komisji rewizyjnej.
  - 4) Sprzedaż nieruchomości Zw. Zawodowemu Pracowników Kolejowych Republiki Polskiej.
  - 5) Wolne wnioski.

Zarząd.

Ustawiliśmy zgubiony indeks uniwersytecki na nazwisko Góllieb Władzimer.

Ustawiliśmy się zgubioną książkę Kay Chorych na nazwisko Baranki Stefanja, ur. w 1860, zam. w Krakowie Zatorska 25.

Kąpiel hartuje

ŁAZNIA RZYMSKA w Krakowie
ulica św. Sebastjana 9.

Wanny — Łaznia parowa — Natryski

Zakład otwarty w dniu powstania od godz. 8 rano do 8 wiecz. (bez przerwy poludn.), zaś w soboty od godziny 7 $\frac{1}{2}$ rano do 9 wieczorem.

Łaznia parowa dla Pań
w poniedziałki i czwartki od godz. 2 do 8 wieczór.

ogłoszenie przetargu.

Dyrekcja Okręgowa Kolej Państwowych w Krakowie ogłasza mniemsem przetarg na plac składowy o pow. 389 $\frac{1}{2}$ m² położony obok dawnego magazynu poposznego z terminem objęcia 15-go lutego h. r.

Termin do wniesienia pisemnych ofert upływa z dnien 9 lutego 1931 r. do godziny 12 w południe. Blizszych wyjaśnień udziela Wydział Taryfowo-Handlowy Dyrekcji Okręgowej Kolej Państwowych przy ul. Bosackiej 1, 6 biuro Nr. 13 w godzinach między 12 a 13 $\frac{1}{2}$.

Inż. Głisan,
Wicedyrektor Kolej Państwowych.

KOVALSKINA

USUWA NAJSMIEJSZE
BÓLE GŁOWY

FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA
— AP. KOVALSKI — WARSZAWA.

Bacność!!! Wielka niższa cen!

Pończochy czyste wełniane zamiat si 7, tylko 3:90
Pończochy wełniane z jedwabem zamiat si 11, tylko 5:90
Pończochy mao zamiat 2:70, tylko si 1:90
Jedwabne Bemberg juz od 2i 1:50
Skarpki Damskie wele, biale, zamiat si 4:50, tylko 2:50
Swetry czyste jedwabne zamiat si 4:30, tylko 2:70
Swetry i pulswery po cenach nadler oislich.

Korzystajcie z wysprzedazy posersonowej!

„Król Pończoch”

Szymon TAUBER, Kraków, Strad 2.

HALLO!!! Po MASK! na reduty i bale
do firmy: **WIKTOR WANDERER**
Kraków, ulica Szwajska L. 21.